

DC050111

PLA DE CONVIVÈNCIA

26 D'ABRIL DE 2023

ÍNDEX

1 Característiques i entorn del centre educatiu.....	3
2 Objectius que es pretenen aconseguir amb el desplegament dels plans a fi d'assolir la finalitat general de millorar la convivència al centre educatiu.....	4
Principis que han de regir el pla.....	4
Estudi i valoració de la convivència al centre, amb la identificació i l'anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència.....	5
Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de diversitat sexual i de gènere.....	6
Respostes que el centre dona a les situacions de conflicte. Grau d'implicació i participació dels professors, dels alumnes i de les famílies en la resolució dels conflictes.....	6
Relació amb els serveis socials, sanitaris, policia tutor o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.....	7
3 Propostes de formació per a tota la comunitat educativa.....	7
4 Accions previstes per a la consecució dels objectius proposats.....	7
5 Facilitadors de convivència i projecte TEC.....	8
6 Procediments específics per prevenir i gestionar conflictes.....	11
Mesures adoptades en el centre en relació a alumnat trans, violència de gènere o maltractament infantil per identitat de gènere, assetjament escolar, violència masclista, LGBTIfòbia.....	11

1 CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU

L'IES Damià Huguet es troba emplaçat a Campos. Els seus alumnes provenen de Campos, Sa Ràpita, Ses Salines i La Colònia de Sant Jordi. Els alumnes de Campos i sa Ràpita són del CEIP Joan Veny i Clar, els de Ses Salines, del CEIP Ses Salines i els de La Colònia de Sant Jordi, del CEIP Colònia de Sant Jordi. Pel que fa a batxillerat s'hi incorporen els alumnes de l'escola concertada de Campos, Fra Joan Ballester, i també s'hi poden incorporar els alumnes de l'IES Porreres que també estan adscrits.

Campos és un poble dedicat principalment als serveis, però té un passat recent importantíssim com a municipi dedicat a l'agricultura i sobretot a la ramaderia. A Campos, en els darrers anys s'hi han instal·lat grans superfícies comercials que han perjudicat el petit comerç. Sa Ràpita s'ha convertit en una zona residencial d'estiueig familiar.

L'activitat econòmica més important de Ses Salines i la Colònia de Sant Jordi és el turisme. L'oferta complementària turística (bars, restaurants, comerços, hotels) també ha sofert una expansió important, sobretot a la Colònia de Sant Jordi, oferta ocupada per un gran nombre de gent.

Cal tenir en compte que des de l'any 2004 s'ha patit un augment significatiu de la població a Campos. Les causes les trobam en el gran augment de la construcció de vivendes (sobretot blocs de pisos) i les noves infraestructures de serveis i carreteres de l'illa, (en concret l'autopista de Llevant MA-19 que comunica Palma amb el Migjorn de Mallorca). Aquest augment suposa un augment també de les demandes de serveis de tot tipus, demandes educatives i formatives incloses.

Pel que fa a la formació dels pares dels nostres alumnes, hi ha un percentatge del 20% amb estudis universitaris, un 24% amb un nivell de batxillerat, un 36% amb estudis obligatoris i 20% compta amb estudis elementals.

Quant al nivell laboral, la taxa de desocupació que fins fa alguns anys era mínima, en els darrers anys, a causa de la crisi econòmica ha augmentat considerablement. Les darreres dades de l'atur (desembre 2016) mostren un taxa del 17,59% a Campos i un 23,40% a Ses Salines, la qual cosa fa que la incidència de famílies amb greus problemes econòmics sigui més habitual.

A més, l'IES Damià Huguet és un centre que rep alumnes nouvinguts durant tot el curs escolar (25 alumnes durant el curs 21-22 i en el curs 22-23 ja s'han incorporat 20 alumnes), amb les dificultats que això implica.

L'IES Damià Huguet, aquest curs 2022-23 compta amb 90 professors, distribuïts en 10 departaments didàctics. El departament més nombrós i més divers és el d'Orientació format per dues orientadores, vuit professors d'àmbit (sociolingüístic, tècnic-científic), 5 mestres d'educació especial.

Tot plegat ens situa a un centre cada vegada més complex i difícil de gestionar. Continuem considerant-no un centre prou tranquil però és innegable l'increment de la conflictivitat. La poca cohesió social al municipi, fruit d'aquest creixement ràpid i certament descontrolat es tradueix en una realitat escolar també complicada.

2 OBJECTIUS QUE ES PRETENEN ACONSEGUIR AMB EL DESPLEGAMENT DELS PLANS A FI D'ASSOLIR LA FINALITAT GENERAL DE MILLORAR LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE EDUCATIU.

PRINCIPIS QUE HAN DE REGIR EL PLA

1. El Pla de convivència ha de ser resultat del consens i la implicació de tots els sectors de la comunitat educativa per al foment d'una bona convivència.
2. Tota convivència duu afegida la possible aparició de conflictes, la bona gestió dels quals enfortirà la convivència i els llaços de relació dels que conviuen. El conflicte és inherent a la vida en comú de les persones. S'ha d'entendre com un aspecte positiu per desenvolupar la tasca educativa i que la recerca d'alguna solució al conflicte de forma democràtica, dialogada i pacífica serveixi com a un mitjà d'aprenentatge més.
3. Els aspectes de convivència no han de ser considerats només com a aspectes organitzatius, sinó també com a continguts a desenvolupar i com a part de la formació dels alumnes. Convivència i participació són part de l'aprenentatge.
4. Es pretén desenvolupar en els alumnes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i de relació social.
5. La disciplina ha d'afavorir objectius educatius i estimular canvis emocionals, conductuals i, fins i tot, cognitius en l'alumnat i en el grup.
6. S'han de fomentar conductes de participació a la comunitat educativa (alumnat, professorat i pares) mitjançant: assemblees de classe, junta de delegats, consells escolars, activitats extraescolars...

Atès tot el que fins ara s'ha exposat, el document que ara llegiu és un document que resumeix tot allò que el grup de treball ha anat produint fins al moment. Pretén ser una eina útil per dur a terme un diagnòstic de la situació.

Així, sense canviar ni obviar el sistema actual de funcionament, la comissió de convivència centralitza i valora qualsevol fet que tingui relació amb la convivència:

- Suggestiments de professors, alumnes, pares, PAS (personal d'administració i serveis), etc.
- Pla d'acció tutorial: pel que fa el que contempla la convivència.

-
- Nombre i motius de les sancions que es vagin registrant.
 - Mesures disciplinàries que es vagin prenent per reconduir-les, si cal, amb un fi educatiu i amb un propòsit formatiu.
 - Implicació en les reunions de la junta de delegats. Els alumnes de vegades no participen perquè no s'atreveixen o no saben com. Es tractaria de donar-los suport per fer-ho.
 - Una de les primeres tasques a fer per aquesta comissió seria la de diagnòstic de la situació al nostre centre acompanyada del treball sobre noves idees per a la intervenció, preparació d'activitats concretes i actuacions.

Entre d'altres, el pla ha de:

1. Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa.
2. Prevenir els conflictes i, quan se'n produeixin, facilitar-ne la gestió positiva.
3. Prevenir la violència per raó de gènere i l'assetjament sexual.
4. Prevenir la violència i l'assetjament per raó de diversitat sexual.
5. Promoure la participació de l'alumnat i de les famílies.
6. Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, en un marc inclusiu d'acollida de la diversitat.

ESTUDI I VALORACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE, AMB LA IDENTIFICACIÓ I L'ANÀLISI DELS ASPECTES QUE AFAVOREIXEN O DIFÍCULTEN LA CONVIVÈNCIA.

- Com ja hem dit, el centre no té una gran incidència de conflictivitat tot i que observam un cert increment. En qualsevol cas, sempre es donen casos que poden ser puntualment greus.
- L'alumnat de l'institut no és problemàtic. Hi ha pocs casos d'alumnes conflictius. Així i tot sorgeixen casos d'indisciplina puntuals que s'han de solucionar. Quant a la incidència de l'absentisme no és gaire significativa. Normalment aquests casos provenen de joves amb problemes de caire social i/o familiar, que surten de l'àmbit estricte de l'escola i sovint requereixen la intervenció dels serveis socials. En termes generals els joves de la zona són com els de qualsevol altre indret de la nostra comunitat. N'hi ha que tenen aspiracions vinculades en estudis superiors i d'altres mostren més interès en activitats encaminades a un àmbit més pràctic.
- Cal tenir en compte que els esforços organitzatius dirigits a minvar la ràtio és un element que ha ajudat a reduir o controlar els problemes de convivència dins l'aula. Així i tot, l'increment del nombre d'alumnes dels darrers cursos, així com la falta d'espai, han provocat un augment dels problemes relacionats amb les habilitats

socials i la manca d'empatia cap als altres.

- Hi ha un increment de valors predominants com el consumisme com a valor cultural assumit, o la satisfacció immediata de serveis i béns materials, que no ajuda gens al clima de bona convivència.
- Hi ha algunes variables, com el número elevat de repetidors a un mateix nivell, que determinen les característiques pròpies de cada curs respecte al clima de convivència. I és que aquest tipus de circumstàncies són les que recomanen tenir un pla de convivència obert que ens doni capacitat de maniobra en funció de la realitat de cada curs escola

ESTUDI I VALORACIÓ DEL TRACTAMENT DE LA IGUALTAT ENTRE AMB DÓS SEXES I SITUACIONS DE VIOLÈNCIA PER QÜESTIÓ DE DIVERSITAT SEXUAL I DE GÈNERE.

És obvi que el que veim al centre és el reflex de la societat en què vivim i que les famílies i l'entorn marquen la línia de pensament i l'actitud que manifesten els joves i és evident que hi ha molta feina a fer.

Segons el que hem observat als darrers cursos, de totes les qüestions a revisar a la nostra comunitat educativa, considerem prioritari treballar per canviar el model patriarcal establert a la nostra cultura i a d'altres amb les quals convivim per lluitar contra la violència masclista; també en la discriminació per qüestions de gènere; els estereotips i rols de gènere; el replantejament de la masculinitat i, molt especialment, l'educació afectivo-sexual integral com a mitjà per tenir relacions sanes i igualitàries.

RESPOSTES QUE EL CENTRE DÓNA A LES SITUACIONS DE CONFLICTE. GRAU D'IMPLICACIÓ I PARTICIPACIÓ DELS PROFESSORS, DELS ALUMNES I DE LES FAMÍLIES EN LA RESOLUCIÓ DELS CONFLICTES.

La millora de les relacions i de la convivència entre tots els membres de la comunitat educativa és un objectiu que sempre està present en totes les actuacions dels membres de la comissió.

Enguany hi ha un canvi a l'hora de redactar el full d'incidències. De fet, ja no s'empra un full en el qual, tant el professorat com l'alumnat, escrivien la versió del conflicte. El sistema d'enguany consisteix a redactar, a través del Gestib, la versió dels fets únicament per part del professorat. Quan es desa l'explicació dels fets, s'envia a un/a dels caps d'estudis del nostre centre. Aquest/a dona el vist i plau i ho remet als pares perquè ho puguin llegir. A la vegada, el tutor/a de l'alumnat i el professor implicat també reben un correu. Amb aquest model es fan coincidir les conductes contràries amb els enunciats que apareixen en la redacció del Decret 121/2010, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

En funció de la gravetat de la sanció és necessari fer una cridada telefònica als pares per

explicar, per part nostra (ja sigui un membre de la comissió, un dels caps d'estudis o un altre membre del claustre implicat) el conflicte i les conseqüències que s'esdevenen.

A l'hora de fer el recompte de les sancions, amb aquest nou sistema pensem que és més fàcil, ja que totes quedes registrades al Gestib i no se'n perd ni una pel camí. Des del registre de sancions podem comptabilitzar-les amb més rapidesa i agilitzar les passes posteriors.

Cal tenir especial esment per respectar la confidencialitat que moltes de vegades és necessària en aquest tipus de situacions.

RELACIÓ AMB ELS SERVEIS SOCIALS, SANITARIS, POLICIA TUTOR O D'ALTRE TIPUS I RECURSOS DE L'ENTORN I DE LA COMUNITAT.

Es mantén un contacte constant amb el policia tutor, al que s'ha sol·licitat sobretot en els casos relacionats amb el mal ús de les xarxes socials, assetjament escolar, absentisme i fins i tot, actes lleus de vandalisme.

Reunions amb Serveis Socials per a gestionar conflictes amb l'alumnat usuari dels serveis.

3 PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA.

Són propostes de formació adreçades a la prevenció i la gestió positiva dels conflictes i dels diversos tipus d'assetjament que el claustre proposa, de cara al proper curs, per a que tota la comunitat educativa estigui oberta a rebre-la.

L'institut de convivència i l'èxit escolar (ConviVèxit) també proposa formació als centres educatius amb l'objectiu de prevenir i fomentar la convivència positiva. Proposta que la comissió de convivència rep per participar-hi.

4 ACCIONS PREVISTES PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS PROPOSATS.

Per optimitzar-ne el funcionament hem separat la comissió en dos nivells. Per una banda comptarem amb un nivell més formal, format dins el Consell Escolar i compost per:

- Director.
- Un dels coordinadors de la comissió de convivència.
- Cap d'estudis.
- Representant dels professors elegit pel claustre.
- Representant PAS elegit per i entre els del CE.
- Representant pares elegit per i entre els del CE.
- Representant alumnes elegit per i entre els del CE.

Trimestralment es convoca un consell escolar per tractar diversos temes, entre els quals es troba la convivència. Els membres del consell són informats dels objectius de la comissió, de la seva composició, de les tasques que es duen a terme i del nivell de conflictivitat del centre.

Per l'altra, un nivell més operatiu, que està integrat per membres del claustre:

- Els Coordinadors de convivència del centre.
- Altres membres de la comissió formats per diferents membres del claustre.

La comissió celebra una reunió setmanal. Tots els membres disposen d'aquesta assignació horària per dur a terme les tasques que es vagin fixant.

L'espai de referència és el Departament d'Orientació.

Pel que fa a la gestió i registre de sancions, amb les corresponents expulsions, el centre compta amb els tres caps d'estudis, de tal manera que s'organitzen per nivells. L'orientadora intervé en els casos que es consideren greus.

Al mateix temps es duen a terme procediments específics d'actuació per prevenir i gestionar conflictes, amb esment especial als processos de mediació escolar i de negociació d'acords educatius i pràctiques restauratives. És important donar agilitat a aquestes actuacions per donar una resposta adequada amb la major brevetat possible.

La coordinadora de la Comissió es reuneix setmanalment amb l'equip directiu i també setmanalment amb els membres de la comissió (dins l'horari lectiu). A les reunions de la comissió de convivència hi poden participar altres persones (alumnes observadors, tutors, professors en pràctiques, etc.).

S'ha organitzat un horari amb guàrdies de convivència. L'objectiu principal és poder atendre qualsevol necessitat que precisi de la intervenció d'un membre de la comissió, de manera el més immediata possible. La immediatesa de la resposta és primordial perquè la intervenció deixi l'empremta adequada en l'aprenentatge dels implicats en el conflicte.

Aquestes guàrdies s'inicien a les 10:10h (pensam que a les dues primeres sessions la possibilitat d'un conflicte és molt baix) fins a les 14:05h. Ens ajudem amb un quadern de registres de conflictes. Cada membre de la comissió que fa una guàrdia, quan hi ha un conflicte que precisa de la seva intervenció, deixa constància escrita al quadern.

5 FACILITADORS DE CONVIVÈNCIA I PROJECTE TEC

L'IES ha format, al llarg dels diferents cursos, un grup d'alumnes "facilitadors de convivència al centre". És un projecte dut a terme per un membre de la comissió, Antònia Lladonet ja fa uns anys anomenat TEC (tutors entre companys).

Aquests alumnes es comencen a formar a 3r ESO (de manera voluntària) perquè després,

a 4t ESO, cada un apadrina un grup d'alumnes de 1r ESO. Són tutores que ajuden als alumnes en la incorporació al centre i en la resolució de conflictes que puguin sorgir.

Els alumnes facilitadors de convivència del centre (tutores), detecten i informen sobre petits conflictes abans que s'agreugen, o abans que arribin al professorat. Perquè el vincle entre l'alumnat de 1r ESO i el seu tutor sigui positiu es duen a terme algunes activitats conjuntes a llarg del curs:

1. Primera trobada al pati. Setembre
2. Gincana de Nadal. Desembre
3. Visita a una protectora d'animals de Campos. Juny

Per altra banda, el centre també compta amb una comissió de jocs de pati que organitza activitats durant l'esplai que contribueixen en la millora de la convivència al centre.

Activitats realitzades durant el curs

- Reunir-se amb les persones que ha estat necessari per tal de resoldre els diferents conflictes que han sorgit durant tot el curs (alumnes, famílies, tutors/es, diferents components dels Serveis Socials de la zona de Campos i de Ses Salines, acompanyants en el bus del transport escolar).
- Informar el professorat a les reunions de Claustre convocades per l'Equip Directiu sobre les activitats de la comissió.
- Informar tots els membres del Consell Escolar a les reunions convocades per l'Equip Directiu sobre les activitats de la comissió.
- Detectar la major part dels conflictes per tal de prevenir-los i/o intervenir de forma immediata per a la seva resolució.
- Organitzar, per part del cap d'estudis, un horari de guàrdies de convivència per a la comissió i estar disponibles a l'aula (departament d'orientació) per atendre i respondre les demandes del professorat que requereixin la nostra intervenció.
- Dur un control dels retards de l'alumnat que arriba tard a l'inici de cada sessió. Dos membres de la comissió s'encarreguen d'aquesta tasca, un d'ells fa el registre i l'altre informa a l'alumne afectat de què el pròxim dilluns/dimecres haurà de romandre al centre de 14h a 15h. Al mateix temps, el cap d'estudis informa als pares a través d'un correu.
- Registrar les intervencions realitzades. Els membres de la comissió comptem amb un quadernet que serveix per registrar els conflictes que han sorgit. El professor de guàrdia de convivència que ha intervingut, deixa constància del que ha fet i, al mateix temps, explica si requereix d'alguna intervenció més.

-
- Confeccionar gràfics i estadístiques al termini de cada trimestre per fer una avaluació contínua del curs i tenir un intercanvi d'informació amb tot el professorat
 - Realitzar activitats conjuntes de coeducació per part de la coordinadora de coeducació i d'altres membres de la comunitat educativa durant el curs escolar (vegeu memòria coeducació)
 - Aplicar un sociograma als cursos on s'ha considerat necessari per fer un seguiment més individual d'alumnes amb risc de ser una possible víctima o un possible agresor.
 - Prevenir l'assetjament mitjançant un programa d'emocions realitzat quinzenalment a tots els cursos de primer d'ESO.
 - Col·laborar amb la comissió de salut i amb el centre de salut de Campos en el programa «En tots els sentits», realitzant el tema de Ciberbullying.
 - Posar en marxa el Programa TEC (tutors entre companys) de 4t ESO als alumnes de 3r que el proper curs cursaran 4t.
 - Acollida del professorat nou. La primera setmana del curs escolar es programa una reunió on hi participa un membre de l'equip directiu, un membre de la comissió de convivència i el professorat nou. En aquesta reunió s'els dona a conèixer el centre i el funcionament de la comissió de convivència. Ara que, enguany, la part corresponent a la comissió de convivència s'ha explicat a una reunió de claustre, ja que s'inicia el curs amb un nou sistema de sancions.
 - Realitzar l'acollida de l'alumnat d'Incorporació tardana al centre: un dels membres de la Comissió de convivència és la persona responsable de l'acollida d'alumnat nou al centre. Davant l'arribada de l'alumne nou, se li assigna un o dos alumnes acompanyants que es comprometen a ser el referent dins la seva aula i en el centre de l'alumne nouvingut durant un temps. El primer dia se li mostren les instal·lacions del centre. L'endemà, els alumnes acompanyants l'esperen a primera hora al hall per entrar amb ell/a a l'aula. L'objectiu primordial del programa és "Acollir l'alumnat nouvingut per sentir-se acompanyat al centre". L'alumnat acompanyant també ajuda a:
 - resoldre petits problemes d'organització que van sorgint: canvi classe, horari, entrades i sortides de pati...,
 - En el desenvolupament diari de les feines de la classe (que entén mínimament el què ha de fer), avisant al mestre quan es senti totalment perdut i assegurar que sap manejar l'agenda
 - A relacionar-se amb els companys i companyes de l'aula.
 - Assegurar-se que durant l'esplai està acompanyat.

L'alumnat té l'obligació d'assistir a totes les classes i activitats complementàries del seu grup. La família justifica davant el/la tutor/a de grup corresponent, via GestIB, qualsevol absència de l'alumnat. Són faltes justificables les malalties, les convocatòries oficials, les visites al metge i la malaltia greu d'un familiar, les quals poden justificar-se documentalment. S'aconsella comunicar telefònicament o per correu electrònic les absències per malaltia.

Quan un alumne acumula faltes sense justificar s'aplica allò establert a les normes de procediment del Decret 121/2010.

Si ha de sortir durant la jornada escolar, el pare/mare responsable ha d'entrar al centre i signar que l'alumne ha de sortir.

6 PROCEDIMENTS ESPECÍFICS PER PREVENIR I GESTIONAR CONFLICTES.

Durant la seva estada en el centre, l'alumnat s'ha de comportar amb la major correcció possible i respectar les normes de convivència establertes.

Les faltes de comportament dins el centre són sancionades a través del Gestib. El professorat implicat redacta el motiu de la sanció i la desa, de tal manera que la rep el cap d'estudis corresponent. A continuació, el cap d'estudis la rellegeix, l'avalua i la reenvia al tutor/ra de l'alumnat afectat i al professorat que l'ha enviada. Finalment, els pares/tutors legals de l'alumnat són informats de la sanció mitjançant un correu electrònic.

L'acumulació de 3 sancions implica que l'alumne quedi de 14:00h a 15:00h un dilluns o dimecres, i l'acumulació de 6 sancions suposa una expulsió (interna o externa) depenent de la seva gravetat.

S'ha iniciat el curs 2022-2023 amb un canvi de model. Es deixa d'emprar el paper per registrar la sanció de forma telemàtica. Una nova metodologia que agilitza el procés i s'enregistra de manera automàtica.

MESURES ADOPTADES EN EL CENTRE EN RELACIÓ A ALUMNAT TRANS, VIOLÈNCIA DE GÈNERE O MALTRACTAMENT INFANTIL PER IDENTITAT DE GÈNERE, ASSETJAMENT ESCOLAR, VIOLÈNCIA MASCLISTA, LGTBI FÒBIA

La comissió de Convivència informa a la comissió de Coeducació de tal manera que la intervenció es fa de manera conjunta.

Davant aquests casos el centre posa en marxa els corresponents protocols establerts per la Conselleria.

La següent mesura que es pren és la de fer un seguiment, a l'alumnat afectat. Volem assegurar-nos de que les actuacions dutes a terme tenen els resultats esperats.